

Oznámenie o eliminácii problémového jedinca medveďa hnedého (*Ursus arctos*)

Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky (ďalej len „ŠOP SR“) je v zmysle § 65a ods. 5 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov oprávnená zabezpečovať plašenie, odchyt alebo usmrtenie chránených živočíchov, ktoré svojím správaním mimo miest ich prirodzeného výskytu bezprostredne ohrozujú zdravie alebo bezpečnosť obyvateľov obcí. ŠOP SR zabezpečuje starostlivosť o populáciu chráneného živočícha - medveďa hnedého v súlade s Programom starostlivosti o medveďa hnedého (*Ursus arctos*) na Slovensku, pričom pod starostlivosťou sa v nevyhnutných prípadoch rozumie tiež vylúčenie konkrétneho problémového jedinca medveďa hnedého z populácie na základe rozhodnutia Zásahového tímu pre medveďa hnedého. Usmrtením konkrétneho problémového jedinca sa predchádza vzniku opakovaných škôd a nebezpečných stretov človeka s medveďom, pri ktorých dochádza k ohrozeniu zdravia a bezpečnosti ľudí, a ktoré vznikajú aj napriek opatreniam realizovaných Zásahovým tímom.

Zásahový tím pre medveďa hnedého z týchto dôvodov

OZNAMUJE

elimináciu problémového jedinca medveďa hnedého (*Ursus arctos*):

sociálny status: subadult 50-70kg

v lokalite: Žabiarne

obec: Jakubovany

okres: Liptovský Mikuláš

kraj: Žilinský

kompetenčné územie CHKO/NP: TANAP

Záver:

Na základe vyššie uvedených skutočností a vzhľadom na fakt, že všetky opatrenia, ktoré Zásahový tím pre medveďa hnedého vykonal s cieľom predísť usmrteniam chránených živočíchov sa ukázali ako neúčinné, **navrhujeme**, aby predmetný jedinec medveďa hnedého bol vylúčený z populácie.

v Banskej Bystrici....., dňa 03.06.2024.....

.....
Ing. Štefan Kysel
Generálny riaditeľ ŠOP SR

Príloha: Protokol identifikácie synantropného jedinca medveďa hnedého

Protokol identifikácie synantropného jedinca medveďa hnedého										
sociálny status jedinca medveďa hnedého:										označenie: (Liptovský Ondrej subadult)
vodiaca medvedica			mláďa	subadult		adult				
počet mláďat:				♂	♀	♂	♀			
č.	Dátum	Čas	lokalizácia GPS:	plašenie		preventívne opatrenia		miera rizika		
								1	2	3
1	12.5.2024	13:00	X: 49.0934369 Y: 19.7244853	áno	nie	áno	nie	X		
2	12.5.2024	20:15	X: 49.0948981 Y: 19.7238414	áno	nie	áno	nie	X		
3	13.5.2024	13:20	X: 49.0914486 Y: 19.7251289	áno	nie	áno	nie	X		
4			X: Y:	áno	nie	áno	nie			
5			X: Y:	áno	nie	áno	nie			
6			X: Y:	áno	nie	áno	nie			
7			X: Y:	áno	nie	áno	nie			
8			X: Y:	áno	nie	áno	nie			
9			X: Y:	áno	nie	áno	nie			
10			X: Y:	áno	nie	áno	nie			
Prehľad hlásení o výskyte problémového jedinca medveďa hnedého: 7.5.2024, 10.5.2024, 12.5.2024										
Vonkajšie poznávacie znaky: Svetlohnedá farba, štandardný vzhľad bez špecifických poznávacích znakov, odhadovaná hmotnosť 50kg										

Popis situácie a odôvodnenie eliminácie synantropného jedinca medveďa hnedého: Dňa 7.5.2024 Zásahový tím pre medveďa hnedého Sever (ďalej ZTMH-S) obdržal prvé hlásenie o výskyte medveďa hnedého na poliach nad obcou Liptovský Ondrej na súradniciach (GPS 49.092766/19.724699), ktorý neprejavuje dostatočné známky plachosti. Jedná sa o frekventovanú lokalitu so zvýšeným pohybom ľudí, využívajúcich cyklotrasu v blízkosti ktorej sa medveď opakovane zdržuje počas dňa ako aj v podvečerných hodinách. Uvedenú lokalitu začal navštevovať zvýšený počet ľudí za účelom pozorovania a fotografovania daného jedinca. Pohotovostné hliadky ZTMH-S následne v lokalite nainštalovali fotopascu (ktorá bola následne odcudzená – nahlásené polícii), hliadkovali a intenzívne plašili medveďa v dňoch 12.5.2024 a 13.5.2024. Identifikovaný subadultný jedinec medveďa hnedého o hmotnosti cca 50 kg, svetlohnedej farby, bol plašený všetkými dostupnými metódami: svetlom, zvukom a gumenými projektilmi zo služobnej brokovej zbrane ZTMH-S. Na základe hlásenia od obyvateľa obce Liptovský Ondrej, zo dňa 12.5.2024, o aktuálnom výskyte medveďa hnedého v danej lokalite bol vykonaný výjazd a prvé intenzívne plašenie členmi ZTMH-S za použitia plynovej pištole so šrapnelmi a služobnej brokovej zbrane s gumenými projektilmi. Medveď počas plašenia neprejavoval dostatočnú plachosť. (bolo možné dostať sa k medveďovi na vzdialenosť približne 15m no medveď prítomnosť človeka v jeho blízkosti naďalej ignoroval) Následne bola použitá metóda plašenia zvukom za použitia plynovej pištole so šrapnelmi a súčasne gumenými projektilmi zo služobnej brokovej zbrane. Na použité plašenie medveď takmer nereagoval, odbehol na okraj lesného porastu odkiaľ nás naďalej pozoroval. ZTMH-S opätovne vykonal rovnaký postup plašenia, na ktorý už medveď zareagoval útekem do lesného porastu. Počas následnej hliadkovej činnosti sa v daný deň medveď na lokalitu nevrátil. Druhé intenzívne plašenie identifikovaného synantropného jedinca bolo vykonané dňa 13.5.2024 o 13:20 hodine. Členovia ZTMH-S sa v tom čase v rámci monitoringu vracali z iného výjazdu cez danú lokalitu. Po príchode na miesto sa synantropný jedinec opäť pásol na poli vysiatom oziminou približne 20m od cestnej komunikácie, ktorá je zároveň uvádzaná aj ako cyklotrasa. Medveď reagoval na ľudskú prítomnosť veľmi laxne. Následne bolo vykonané plašenie za použitia plynovej pištole so šrapnelom. Po dvoch výstreloch medveď odbehol približne 40 metrov do poľa, ľahol si a začal sa pásť. Znova bolo potrebné pristúpiť k synantropnému jedincovi na približne 20-30m a plašenie opakovať. Boli vystrelené ďalšie tri rany z plynovej pištole. Po každom výstrele medveď odbehol niekoľko desiatok metrov a opakovane zastával. Takýmto spôsobom bol postupne vytlačený do najbližšieho lesného porastu.

Kategorizácia rizika		
1	Malý problém nevyžadujúci úci urgentný zásah	Medveď nespozoroval prítomnosť človeka a správa sa prirodzene
		Pri náhodnom strete na krátku vzdialenosť, medveď ihneď odíde.
		Pri náhodnom stretnutí sa medveď postaví na zadné nohy.
		Medveď si je vedomý prítomnosti človeka, ale neodbehne preč a ignoruje človeka v prirodzenom prostredí.
2	Závažný problém vyžadujúci naliehavé riešenie	Medveď opakovane chodí do blízkosti trvale obývaných domov.
		Medveď hľadá potravu alebo spôsobuje škody v blízkosti trvale obývaných budov.
		Medveď opakovane chodí do neobývaných budov, napr. chlievov, stajní a prístreškov v blízkosti obývaných domov.
		Medveď opakovane chodí do ľudmi súvisle osídlených území.
3	Veľmi závažný problém vyžadujúci odstránenie medveďa	Medveď si bráni potravu útočením na ľudí (fyzický kontakt).
		Medveď postupuje za ľuďmi v tesnom závесе.
		Poranený medveď útočí na ľudí.
		Medveď vstúpi do obývanej budovy.
		Medveď napadne človeka bez toho, aby bol úmyselne alebo neúmyselne vyprovokovaný.

* Nevyhnutnou prílohou formuláru sú audiovizuálne záznamy a mapa výskytov synantropného jedinca medveďa hnedého.

v Liptovskom Mikulaši, dňa 30.05.2024

Člen ZTMH alebo zástupca CHKO / NP:

v Banskej Bystrici, dňa 03.06.2024

Ing. Štefan Kysel, generálny riaditeľ ŠOP SR:

